

Handläggare
Erik Jondelius
Telefon: 08-50812098**Till**
Södermalms stadsdelsnämnd
20 november 2025

Remiss - Motion om att levandegöra och utveckla Stadsgårdskajen, KS 2025/930

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Södermalms stadsdelsnämnd har av kommunstyrelsen fått en motion av Jonas Naddebo (C) på remiss, som handlar om att levandegöra och utveckla Stadsgårdskajen. I motionens föreslås kommunfullmäktige besluta om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda möjligheten att stadsutveckla Stadsgårdskajen, där målet är att bygga 180 nya bostäder och 25 000 kvadratmeter kontor och kommersiella lokaler.

Stadsdelsförvaltningen sköter idag gatugröna ytor vid Londonviadukten. Längs Stadsgårdsleden finns en grönremsa som är detaljplanelagd som ”Skyddsområde, specialområde”. Stadsdelsförvaltningen sköter denna yta genom en lågfrekvent naturmarksskötsel. När parken Katarinaparken är byggd vid Slussen kan denna grönremsa bli en spridningskorridor för insekter mellan Katarinaparken och Fåfången samt Åsöberget.

Förvaltningen konstaterar att Stadsgårdskajen ligger i ett område som är ett riksintresse för kulturmiljövård. Förvaltningen anser att det skulle krävas noga överväganden och fingertoppskänsla för att kunna finna en gestaltning av den föreslagna nya bebyggelsen som respekterar och lyfter fram Saltsjöns vattenrum och dess omgivning, istället för att förvanska den.

I Översiktsplan för Stockholm, ÖP, är inte Stadsgårdskajen utpekad som ett stadsutvecklingsområde. Motionens förslag saknar därför stöd i ÖP.

Bakgrund

Södermalms stadsdelsnämnd har av kommunstyrelsen fått en motion av Jonas Naddebo (C) på remiss, som handlar om att levandegöra och utveckla Stadsgårdskajen. Motionen har förutom till Södermalms stadsdelsnämnd remitterats till stadsledningskontoret, exploateringskontoret, stadsbyggnadsnämnden och Svenska stadskärnor och Yimby Stockholm.

Remisstiden sträcker sig till den 25 november 2025. Eftersom remisstiden slutar få dagar efter stadsdelsnämndens sammanträde måste nämndens beslut justeras omedelbart. Motionen bifogas som bilaga till tjänsteutlåtandet.

Ärendet

I motionen framför förslagsställaren i huvudsak följande:

Sakta men säkert börjar nya Slussen att ta form. Centerpartiet anser att det vore naturligt att låta stadsutvecklingen expandera österut. Stadsgårdskajen har med sitt vattennära och unika läge en otrolig potential som inte tas tillvara överhuvudtaget idag.

Centerpartiet vill istället se ett levande stadsområde. Nyckeln till det är att överdäcka trafiken med terrasserade byggnader som bildar en trappa ner mot vattnet. På taket till byggnaderna vill vi anlägga en gångväg som sträcker sig hela vägen från Slussen till Fåfången vilket skapar ett sammanhängande stråk genom området. Byggnaderna innehåller 180 rymliga bostäder vilket är en bristvara på Södermalm. Dessutom 25 000 kvadratmeter kontor och kommersiella lokaler vilket ger möjlighet att skapa en aktiv och attraktiv miljö längs vattnet.

För att stärka områdets koppling mellan stad och vatten vill vi vidare se trappor som leder ner från klippan till Stadsgården. Dessa ansluter till olika noder vid vattnet – en grön park, en småbåtshamn, ett kallbadhus och en scen.

Centerpartiet anser att vi inte kan fortsätta att låta ett av Stockholms bästa lägen bestå av en bullrande trafikled.

Mot bakgrund av detta föreslås kommunfullmäktige att besluta:

- *Att ge kommunstyrelsen i samråd med berörda nämnder i uppdrag att utreda möjligheten att stadsutveckla stadsgårdskajen utifrån Centerpartiets förslag.*

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsmiljöenheten inom Södermalms stadsdelsförvaltning. Ärendet har behandlats av förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 10 november 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen sköter idag gatugröna ytor vid Londonviadukten. Längs Stadsgårdsleden finns en grönremsa som är detaljplanelagd som ”Skyddsområde, specialområde”. Stadsdelsförvaltningen sköter denna yta genom en lågfrekvent naturmarksskötsel. Denna grönremsa är en av få gröna ytor som finns kvar i kvarteren öster om Slussen och Gamla Stan. När parken Katarinaparken är byggd vid Slussen kan denna grönremsa bli en spridningskorridor för insekter mellan Katarinaparken och Fåfången samt Åsöberget.

Förvaltningen bedömer att fler människor kommer att vistas i området när Slussen är ombyggd. Bedömningen grundar förvaltningen bland annat på trygghetssamordning, där det redan finns tecken på att en del av utelivet från Stureplan har börjat att röra sig till Slussen. Katarinaparken bredvid Slussen blir förmodligen också en populär plats för många, varför förvaltningen anser det positivt att trafiknämnden i budget för 2026 fått i uppdrag att utreda om parken kan bli en kommuncentral park. Förvaltningen har i minst åtta års tid framfört till trafikkontoret att Katarinaparken kommer att kräva extra resurser med tanke på dess placering i staden och att den högst troligtvis kommer att vara en park som inte enbart besöks av stadsdelsområdets invånare utan av stadens invånare i stort. Om drift och underhåll av parken skulle hamna inom stadsdelsnämndens ansvarsområde anser förvaltningen att särskilda medel behöver tilldelas förvaltningen för detta arbete.

Förvaltningen konstaterar att Stadsgårdskajen ligger i ett område som är ett riksintresse för kulturmiljövård. Stadsgårdskajen är också en del av en farled som är av riksintresse. Den aktuella farleden är *540 Stockholm, Stockholms ström, sträckan Fjäderholmarna-Stadsgården*. Riksintresset för kulturmiljö benämns *Stockholms innerstad med Djurgården (AB 115)* och dess uttryck beskrivs med följande ord: *Stadslandskapet uppdelat på de olika öarna och malmarna, med de många broarna som förbinder stadens olika delar med varandra och med ytterstaden. Stadens utbyggnadsfaser (årsringarna) som gör stadsväxten läsbar från medeltiden fram till millennieskiftet. Stadssiluetten med den begränsade och jämna byggnadshöjden där endast fåtal byggnader höjer sig över mängden. Stadens anpassning till de naturgeografiska förutsättningarna: förkastningsbranterna, obebyggda*

bergsgenerationerna och grönlädda höjderna som en del av stadsbilden samt Stockholmsåsens kvarvarande delar. Fronterna mot vattenrummen och Stockholms inlopp, både från Saltsjön och från Mälaren. De öppna vattenrummen och utblickarna från gaturummen mot vattnet. Kontrasten mellan den täta staden och det gröna parklandskapet på Djurgården och andra platser som Långholmen och Skeppsholmen. Utsiktspunkter som gör det möjligt att blicka ut över stadslandskapet. Gatuvyer med enskilda byggnader eller andra element som blickfång. Stenstadens tydliga yttre gränser vid västra stenstadsgränsen.¹

Förvaltningen kan konstatera att beskrivningen ovan innehåller värden som finns längs eller vid Stadsgårdskajen, som till exempel förkastningsbranten, fronterna mot vattenrummen och utblickarna från gaturummen mot vattnet. Den som i framtiden seglar in till Stockholm från Östersjön kommer, vid en exploatering enligt motionen, att mötas av Slussen i nästan rak västlig riktning, Gamla Stans front mot Saltsjön i nordväst och den nya bebyggelsen längs Stadsgårdskajen i sydväst. Förvaltningen anser att det skulle krävas nogga överväganden och fingertoppskänsla för att kunna finna en gestaltning av den nya bebyggelsen som respekterar och lyfter fram Saltsjöns vattenrum och dess omgivning, istället för att förvanska den. I bilagan "Riksintressen enligt miljöbalken" till Översiktsplan för Stockholm², ÖP, anges på sida 14 under rubriken Allmänna råd om påtaglig skada att "Stadens mål är att områdena av riksintresse ska förvaltas så att planerade åtgärder förstärker de värdebärande uttrycken utan att skada dem". På samma sida beskrivs att en byggnad som är särskilt värdefull ur historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt inte får förvanskas enligt plan- och bygglagen 8 kapitel 13 §, och att bestämmelsen också ska tillämpas på bebyggelseområden, anläggningar, tomter och allmänna platser.

I ÖP är inte Stadsgårdskajen utpekad som ett stadsutvecklingsområde. Stadsgårdsleden beskrivs i följande meningar: "På längre sikt kan det finnas möjlighet att omvandla Stadsgårdsleden och Värmdövägen till urbana stråk. För att detta ska vara möjligt måste hamnverksamheten och trafikfunktionen beaktas och säkras." Med ett urbant stråk menas överbredda gator i det lokala vägnätet och motortrafikleder med sidoområden som på kort eller lång sikt

¹ Länsstyrelsen, Stockholms innerstad med Djurgården (AB 115), 2023-11-09, <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/arcgis/apps/storymaps/stories/d7c8a09b29194d4189aca2f959f8c68> Hämtad 2025-10-09.

omvandlas till levande stadsmiljöer. Gatorna kommer att ha en fortsatt viktig lokal och regional trafikfunktion för person- och näringslivstransporter, men kompletteras med gång- och cykelvägnät både längs med och tvärs över gatan. Därutöver prioriteras utrymme i de flesta fall för högkvalitativ kollektivtrafik. Ett urbant stråk handlar således om gator och inte byggnation av kontor och bostäder. Förvaltningen kan därmed konstatera att motionens förslag saknar stöd i ÖP:s planer.

Förvaltningen vill också framföra att Stadsgårdsleden ligger i ett skuggigt norrläge intill bergsskärningen i förkastningsbranten, som löper utmed Södermalms norra sida i öst-västlig riktning. De föreslagna terrasserade byggnaderna, som ska bilda en trappa ner mot Saltsjön, kommer därmed troligtvis ha sina största ljusinsläpp från norr. Förvaltningen bedömer att det finns risk att byggnaderna inte kommer att nås av solljus under vinterhalvåret.

Barnrättsanalys

En konsekvens av den föreslagna byggnationen skulle sannolikt vara att befintliga parker och lekplatser på östra Södermalm utsätts för ett än högre slitage än dagens redan rådande höga slitage, eftersom fler människor genom förslaget kommer att bo och vistas inom denna del av stadsdelsområdet. Detta kan få till följd att parkytor kan komma att behöva stängas av i perioder för att grönskan ska återhämta sig. Likaså kan lekutrustning bli utsliten fort och behöva stängas av i väntan på leverans av ny utrustning.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen gör bedömningen att motionens förslag inte ger några direkta konsekvenser utifrån ett könsperspektiv.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Expedieras till

Kommunstyrelsen.

Snorre Berglund
Tf Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Esther Östin
Esther Östin
Stadsmiljöchef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om att levandegöra och utveckla Stadsgårdskajen, av Jonas Naddebo (C).

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Snorre Berglund, Stadsdelsdirektör	2025-10-23
Esther Östin, Stadsmiljöchef	2025-10-23